

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ioachimi Langii colloquia Latina

Lange, Johann Joachim

Halaes Saxonum, 1786

Decvria tertia de prandio. Ioannes et Theophilvs

[urn:nbn:de:bsz:31-264123](#)

Certe miser es, qui litteras fastidis. P. Dicamus, sonuisse vndecimam. N. Nonne te pudet mentiri? num putas falli posse Deum, ac falli debere præceptorem? P. Non mentiar, nec fallam. N. Nec suaserim tibi. Nostri enim, mendacii crimen virga vindicari.

DECVRIA TERTIA
DE
P R A N D I O.
IOANNES et THEOPHILVS.
COLLOQVIVM

I de revocatione a lusu ad prandium.

I. Heus! hens! Theophile. T. Quid clamitas, mi Ioannes? I. Auoco a lusu ad prandium. T. O lætum nuntium! me habes obsequentiissimum. I. Non ignoro, te libentius ire ad mensam, quam in scholam. T. Nec detrectabo in scholam ire. I. Siccine scholam habes pro iugo? iugum enim dicitur detrectari et non detrectari.

II de præparatione ad mensam.

I. Audisne, Theophile, quid pater interroget? T. Quidnam? I. Vtrum simus parati ad preces, et bene compositi ad mensam. T. Hem! nec pexus sum, nec lotus. I. Ergo propera: est enim inediæ periculum in mora. T. Malo pesti ac lauari, quam esurire. I. Ecce hic habeo aquam et mantile. T. Vbi vero est

est pecten? I. Illic in fenestra. T. Statim me videbis paratum. I. Sed caue, ne obliuiscaris nasum emungere. T. Emungam.

III de consecratione meusæ.

I. Oremus, Theophile. T. En! adsum. I. Vtrum corpore, an animo? T. Vtroque. I. Id audio: sic enim decet hominem, qui constat animo et corpore simul. T. Egone, quem puerum aut Theophilum alias vocant, sum homo? I. Vtique es: da vero operam, ut sis homo *Theophilus*. T. Quid sibi vult hoc nomen? I. Significat Dei amantem: talem te nunc præsta in precibus. T. Cur vero preciamur? I. Nescis? vt Deum habeamus in meusa propitium, et verbo eius adpositos cibos consecremus.

IV de iuscule.

I. En! quid video? T. Quid est, quod vides? I. Te ipsum, primum in patina, sed ultimum seu postremum in schola. T. Mitte me, vt edam. I. Hem! cur os tantopere torques ac retorques? T. Ius, quod tantum calere videbatur, feruet. I. Sic dignam luis poenam nimiae auiditatis tuæ. T. Disce meo exemplo sapere. I. Imo gustabo et sapiam, et sine læsione oris ac palati. T. Ipse ego posthac non edam iusculum, nisi orbe exceptum, aut sorbillando exploratum. Sic, quæ nocent, docent.

V de carne elixa.

I. Quænam caro hæc est, quam vides in patina? T. Elixa. I. De hoc non est dubium, nec quæstio: quis enim crudam carnem apponeret?

C dic,

die, cuius sit generis? T. Est bubula. I. Falle-
ris. T. Habet tamen speciem bubulæ. I. Non
habet, nisi in errore oculorum tuorum. T. Est
ne veruecina, aut agnina? I. Neutra. T. Estne
suilla, aut vitulina? I. Alterutra. T. Sed vtra?
fortasse suilla? I. Erras: est vitulina. T. Est grati
saporis. I. Vtique, inprimitis fame condita.

VII de carne affa.

I. Gaudeamus, Theophile. T. Quæ subest
cauffia? I. Nonne vides in culina assam, veru
affixam et ad ignem circumactam? T. Video et
gaudeo tecum. I. En! iam affertur et imponi-
tur mensæ. T. Sed num mihi ac tibi? I. Spero
quidem, sed non sine metu aliquo. T. Vnde
eum concipis? I. Nescis? e molestia, quam matri
faceſſiuimus in culina: vnde vereor, ne irascatur
nobis, assam negatura. T. Mitte istum metum:
iam dudum obliita est. I. Breni experiemur.

VIII de pīscibus.

I. Ecce pisces, Theophile, et quidein frixos.
T. Cuius generis? suntne carpiones, aut percæ
aut lucii? I. Lucii. T. Nunc noui eos. I. Sed
quale prouerbium heri audiuimus de pīscibus?
T. Mihi non venit in mentem. I. Ergonec pi-
scis veniet in stomachum tuum. T. Eia dic mihi.
I. Magis mutus es, quam pīscis. T. Nunc memi-
ni: imo succurrat aliud. I. Quale istud est?
T. Pīscem natare doces.

VIII de caseo et butyro.

I. Quomodo sapit ille caseus? T. Bene: sed
saperet melius, si adderetur butyrum. I. Ca-
seum

seum edere vna cum butyro diuitum est. T. Nos sumus diuites. I. Ostende dinitias. T. Mea mater ipsa format caseos et conficit butyrum, quantum vult. I. Erras; dicere debebas: quantum potest pro copia lactis. T. Ergo posthac contentus ero alterutro, butyro aut caseo solo. I. Bene facies: nam vix secco pane digni sumus. T. Indigni sumus, fateor, sed Deus tamen nec indignis negare solet obsonium.

IX de potu.

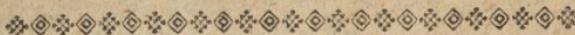
I. Quoties bibere soles in prandio? T. Quoties sitio, seu, ad modum sitis. I. Quo potus genere vteris? T. Optimo et maxime parabili. T. Ecquod illud est? T. Aqua. I. hanc tibi soli serua: non inuideo: mihi placet cerevisia. T. Sed quænam? I. Secundaria: primaria enim tentat caput et nocet studiis: præterea si tim magis irritat, quam restinguat. T. Ego aquam bibere pergo, quippe quæ nec mucet, nec acescit. I. Sed aqua debilitat stomachum. T. Falleris: consuetudo fit altera natura. I. Vignum tamen aqua est melius. T. Adde, et pretiosius, imo non raro multo nocentius. I. Vix crediderim. T. Crede mihi plures enim pertinent vino, quam aqua. I. In vino tamen, secundum prouerbium, est veritas. T. Sed profida, aut violata.

X de prandii fine.

I. Esne satur, Theophile? T. Nondum, sed statim ero, quando consumsero meuni panem butyro illitum. I. Ergo insta dentibus, eosque exerce impigre. T. Quis vrget? I. Morum qualitas ac modestia decens. T. Quid illa

C 2 iubet?

iubet? I. Ut pueri surgant de mensa primi.
 T. Præstat sedere, quam ante preces discurrere.
 I. Datur tertium, seu res in medio posita. T.
 Quænam illa est? I. Ministrare mensæ, aut
 parentibus, aliisque honestioribus conuiuis ad-
 huc prandientibus. T. Bene mones: surgam,
 ministrabo. I. Sed moribus ad honestatem com-
 positis, et animo, qui se digne parat ad preces.

DECVRIA QVARTA
 DE
R E S C H O L A S T I C A
 POMERIDIANA.

ANDREAS et CHRISTOPHORVS.

COLLOQVIVM

I de sc̄riptione.

A. Eamus in scholam, Christophore. **C.** Non-
 dum est tempus discendi. **A.** Ergo nec
 ludendi: veni! pædagogus vocat. **C.** En! ad-
 sum, iturus tecum et scripturus, sed tuo calamo.
A. Habeo tantum vnicum. **C.** O me obliuo-
 sum, qui non solum pennam, sed etiam chartam
 oblitus sum! **A.** bono esto animo: chartam
 tibi commodabo, nec deerit, qui commonet ca-
 lamum. **C.** Agnosco amorem tuum, Andrea,
 grato animo. **A.** Sed caue, ne posthac quidquam
 rerum tuarum obliuiscaris. **C.** Cauebo.

II aliud eiusdem argumenti.

C. Iqannes dedit mihi pennam matuam, sed
 quæ respergit chartam atramento. **A.** Porridge
 mihi